

Hegyvidéken kamionok és kidőlt fák okoztak torlódást

Havazásra, hóviharakra lehet számítani

Fotó: ISU

Az ország középső és északkeleti részére elsőfokú, azaz sárga jelzésű, havazásra és hófúvásokra figyelmeztető előrejelzést adott ki az Országos Meteorológiai Szolgálat november 20-án, szerdán. Az országos és regionális útügyi igazgatóság is figyelmeztette a járművezetőket a várható téli útviszonyokra, ennek ellenére a hegyvidéken kamionok

okozta forgalmi torlódásokról értesültünk. Az eddigi jelentések szerint Maros megyében és Marosvásárhelyen a havazás nem okozott különösebb gondot a közúti forgalomban.

Szer Pálosy Piroska

(Folytatás a 4. oldalon)

November 24-én
szavazzunk
Kelemen Hunorra.

December 1-jén
szavazzunk
az RMSZ-re.

Hogy a magyaroknak
legyen hangja és ereje!

COMANDAT DE UDMR - REALIZAT DE:
SC MEDIAPARTIZAN SRL • COD MFC: 13240004

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

Áll már a
városunkban nőtt
karácsonyfa

Megjött egy korai angyal Marosvásárhely főterére, amely a téli kézművesvásár helyszíne lett csütörtök reggeltől. Nem volt könnyű dolga, hiszen egy 21 méteres fenyőfát hozott.

2.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Rali az életért

Benedek István

Nemrégiben több, emberéleteket követelő közúti baleset rázza meg közlekedési környezetünket, és már beköszöntött a tél is, amelynek megérkezése menetrendszerűen meglepi az átlagos közlekedőket, ilyenkor a hirtelen megváltozó útviszonyok miatt hatványozott a balesetveszély. Nem is jöhetett volna időszzerűbben egy olyan civil kezdeményezés marosvásárhelyi rendezvénye, amelyről példát kellene vegyenek a közlekedés biztonságáért illetékesek.

Ugyanebben a lapszámunkban olvashatnak az egyik többszörös hazai ralibajnok kezdeményezésére elindult körútról, amelynek keretében iskolákat keresnek fel, és a diákokat oktatják a biztonságos közlekedésre. Az említett versenyző nem az egyetlen a romániai autósport komoly eredményekkel rendelkező alakjai közül, aki aktívan próbál tenni valamit a közlekedésbiztonság javítása érdekében. Több olyan oktatóközpont is működik az országban, ahol az országúti versenyés többszörös bajnokai vezetéstechnikai tanfolyamokat tartanak, amelyeken nem versenyezni tanítják a résztvevőket, hanem biztonságos vezetésre, a veszélyhelyzetek elhárítására. Ez valahol nyilván üzlet is nekik, hiszen a versenyzés költségeit valamiből elő kell teremteni. De amikor minden áldott évben egy kisvárosnyi ember vesztí életét balesetekben az ország közútjain, akkor az arra illetékeseknek el kellene gondolkodniuk azon, hogy ezeknek a profiknak a szakértelmét és tudását valamilyen módon be kellene építeni a járművezető-képzés anyagába. A hazai hajmeresztő baleseti statisztikák

(Folytatás a 3. oldalon)

NOVEMBER

22

PÉNTEK

Ma **CECÍLIA, FILEMON,**
holnap **KELEMEN, KLEMENTINA** napja

Az év 327. napja,
hátravan 39 nap

IDŐJÁRÁS

Havazás, havaseső

Hőmérséklet:

max.: 6 °C
min.: -4 °C

naptár

Isten éltesse!

KELEMEN: a latin Clemens névből ered, amelynek jelentése: jámbor, szelíd, jószágos. Női párja: Klemencia.

KLEMENTINA: a Clemens (magyarul Kelemen) férfinév női párja.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR: 2024. november 21.

1 €	4,9766 lej
1 \$	4,7317 lej
100 Ft	1,2106 lej
1 g arany	405,9099 lej

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker	11, 43, 13, 39, 21 + 6	NOROC PLUS: 951580
LOTO	11, 29, 32, 31, 21, 36	SUPER NOROC: 228238
40	26, 8, 21, 20, 40, 22,	NOROC: 6757011

Megyei hírek

Marosvásárhelyen ma nyitják meg a korcsolyapályát

A megyeszékhelyen november 22-én, ma 15 órakor megnyílik a szabadtéri műjégpálya a vár udvarán. A megnyitó alkalmából a Marosvásárhelyi Városi Sportklub Jegesmedvék jégkorongcsapatának juniorjai lépnek fel Kui Csaba edző vezetésével, a Jegesmedvék Speed Club gyorskorcsolyázói, felkészítőjük Kun László edző, valamint a Sportklub műkorcsolyázói Stoica Krisztina vezetésével. A 660 négyzetméteres műjégpályán napi hat turnusban 9.30, 11.30, 13.30, 15.30, 17.30 és 19.30 órától másfél órát lehet korcsolyázni. A helyszínen korcsolyát lehet bérelni. A belépőjegy ára turnusonként 20 lej, a korcsolyabérlés is 20 lejbe kerül.

Kölcsönvett istenek. Kőbe vésett bécsiek

Christine de Grancy fotóelbeszélései láthatók Marosvásárhelyen Kölcsönvett istenek. Kőbe vésett bécsiek címmel a marosvásárhelyi vár Vargák bástyájában megnyitott tárlaton. A december 5-ig látogatható kiállítás anyaga a Marosvásárhelyi Kulturális, Művészeti és Szabadidőközpont és az Osztrák Kulturális Fórum együttműködésének köszönhetően érkezett a városba. Nézői meglepő utazást tesznek Bécs háztetői ég és föld közötti terében, ahová csak szerencsés utazók jutnak el. Bécs történelmi palotái és épületei szimbólumokat, üzeneteket, hatalmi játszmákat rejtenek. A tárlat a Nemzetközi Stúdiószínházi Fesztivál – a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem színházi iskoláinak találkozája alkalmából nyílt meg.

Táncház az Erdélyi Hagyományok Házában

Az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány havi rendszerességgel minden hónap harmadik péntekén 19 órától a Sáros utca 1. szám alatti székház Bartók Béla termében ifjúsági táncházat tart, ahova Maros megyei ifjúsági tánc csoportokat, táncosokat és néptáncot kedvelő 12-18 éves fiatalokat várnak. November 22-én, pénteken erdőszentgyörgyi fiatal zenészek, a Muzsikosz együttes, valamint Ségercz Ferenc és tanítványai zenélnék. A következő ifjúsági táncház december 20-án lesz.

Kiállítás Szászrégenben

A Maros Mezőségi Művésztelep kiállítássorozatának újabb állomása Szászrégenben lesz az Eugen Nicoară Művelődési Ház galériájában. A megnyitóra november 26-án 18 órakor kerül sor, a kiállítást Naste Marcel és Molnár D. Dénes képzőművészek méltatják, Czirják Lajos az egyesület tevékenységéről tart beszámolót. A kiállított festmények, grafikák, kispasztikák, faragások, vegyes technikával készült alkotások ez évben születtek a mezőbergenyei, csítszentiváni, mezőmadarasi és mezőpaniti alkotótáborokban. A december 30-ig látogatható kiállítást a Bethlen Gábor Alap, a Communitas Alapítvány és a Maros Megyei Tanács támogatja.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Áll már a városunkban nőtt karácsonyfa

Megjött egy korai angyal Marosvásárhely főterére, amely a téli kézművesvásár helyszíne lett csütörtök reggeltől. Nem volt könnyű dolga, hiszen egy 21 méteres fenyőfát hozott, amit erős férfiakkal öltözött segédei készítettek elő, és állítottak be a virágóra közepén lévő tartóoszlopba.

A fenyőfáért ezúttal nem kellett a hegyekbe menni, városunkban nőtt ilyen magasra, ami a veszte lett. A viharos időjárás megmozgatta a gyökérzetét, ami felnyomta a járdát és a lefolyó rácszatát is. Félt volt, hogy kidőlhet emberre, járműre a nedves, szeles időben. Ezt megelőzendő döntöttek úgy az illetékesek, hogy kivágják, és idén – mindenki megnyugvására – valódi karácsonyfája is lesz a városnak. Kíváncsian várom, hogyan díszítik fel, és szurkolok, hogy ne az üres dobozok lengedezzenek rajta, hanem valami érdekes, egyedi díszítése legyen, mindnyájunk öröme.

A fa mögött pedig már megnyílt a karácsonyi kézművesvásár, sok szép karácsonyi dísszel, finom falatokkal. (b.gy.)

Fotó: Bodolai Gyöngyi

Román és magyar futballbajnoki közvetítések a televízióban

November 22., péntek:

* 17.30 óra: Sepsiszentgyörgyi Seps OSK – Bodzavásári Gloria (Szuperliga, 17. forduló)
* 20.30 óra: Konstancai FCV Farul – Galaci Suporter Club Oțelul (Szuperliga, 17. forduló)

November 23., szombat:

* 14.30 óra: Nyíregyháza Spartacus FC – Puskás Akadémia FC (NB I, 14. forduló)
* 17.00 óra: MTK Budapest – ETO FC Győr (NB I, 14. forduló)
* 17.00 óra: Nagyszebeni Hermannstadt – Kolozsvári FCU (Szuperliga, 17. forduló)

* 19.30 óra: Fehérvár FC – Újpest FC (NB I, 14. forduló)
* 21.30 óra: Kolozsvári CFR 1907 – Bukaresti Rapid 1923 (Szuperliga, 17. forduló)

November 24., vasárnap:

* 14.00 óra: Paksi FC – Zalaegerszegi TE FC (NB I, 14. forduló)
* 16.30 óra: Ferencvárosi TC – Diósgyőri VTK (NB I, 14. forduló)
* 18.15 óra: Bukaresti FCSB – Unirea 04 Slobozia (Szuperliga, 17. forduló)
* 18.45 óra: Debreceni VSC – Kecskeméti TE (NB I, 14. forduló)

* 20.45 óra: Petrolul 52 Ploiești – Bukaresti Dinamo 1948 (Szuperliga, 17. forduló)

November 25., héftő:

* 17.30 óra: Botosáni FC – Jászvásári CSM Politehnica (Szuperliga, 17. forduló)
* 20.30 óra: Aradi UTA – CSU Craiova (Szuperliga, 17. forduló)
A román bajnoki mérkőzéseket a DigiSport és a Prima Sport, a magyar NB I-es találkozót az M4 Sport vagy az M4 Sport+ televízió közvetíti.

RENDEZVÉNYEK

Borkóstoló

A Lorántffy Zsuzsanna Kulturális Egyesület borkóstolót tart november 29-én, pénteken 18 órától a marosvásárhelyi várban levő kupolateremben. Fellép dr. Buta Árpád, továbbá dr. Madaras Sándor gyűjteményéből nyílik képzőművészeti kiállítás. Ötfele bort lehet megízlelni. Jelentkezni, érdeklődni a következő telefonszámok egyikén lehet: 0745-359-111, 0743-413-059 vagy 0744-547-269.

Átadják a Pro Libro Senator kitüntetések

A Maros Megyei Könyvtár idén is megszervezte a Philobiblon elnevezésű könyvtári napokat. Idén is átadják a Pro Libro Senator kitüntetést azoknak a megyei személyiségnek, akik sokat tesznek az olvasás, az irodalom népszerűsítése érdekében. Az idén Valerica Duicu román nyelv- és irodalomtanárt, Haller Béla francia- és olasz nyelv-tanárt, valamint David Simioncát, a Papiu Ilarian Líceum XI.-es tanulóját tüntetik ki, utóbbit, utóbbit a

Pro Libro Spe díjjal. A kitüntetések átadására ma 11 órakor kerül sor.

Krisztus Király-vasárnap Marosszentgyörgyön

November 24-én, Krisztus Király vasárnapján, a 10 órakor kezdődő szentmisén a helyi Soli Deo Gloria községi kórus – melyben evangélikusok, katolikusok, reformátusok és unitáriusok énekelnek – végzi az énekszolgálatot. Karvezető Simon Kinga Emőke kántor, kóruselnök dr. Bartha Jenő.

Az utolsó vagon újabb állomása

November 28-án, csütörtökön 18 órakor a marosszentgyörgyi római katolikus plébánia tanácstermébe megérkezik Vajda György újságíró-író és Az utolsó vagon című kötete. A szerzővel az est házigazdája, Baricz Lajos beszélget. Közreműködik a Kolping Család kórusa, a Szent György egyházközségi kórus és a Soli Deo Gloria községi kórus.

6423578000076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Több ezer háztartás maradt áram nélkül, és a vonatközlekedés is akadozott

Gyergyószéken és Balánbányán több ezer háztartás maradt áram nélkül, és a vasúti közlekedés is akadozott csütörtökön Székelyföldön az éjszakai havazás miatt.

Az idei tél első nagyobb havazása az egész Székelyföldet és Erdély más megyéit is érintette, a hóréteg vastagsága egyes helyeken a 20 centimétert is elérte.

Hargita megyében csütörtök reggelre tucatnyi település több ezer fogyasztója maradt áram nélkül, miután a hó és a viharos szél több transzformátorállomást is megrongált.

A katasztrófavédelmi felügyelőség tájékoztatása szerint Balánbányán és Gyergyószék számos településén, a többi között Maroshévízen és Borszákon szünetelt az áramszolgáltatás, a meghibásodás közel tízezer fogyasztót érintett.

Hargita megyében csütörtök reggel sűrű havazásra ébredtek a lakosok, az utakat ellepte a hó. A Csíkszeredához közeli Hargitafüredön tíz centiméteres volt a hóréteg vastagsága. A térségben folyamatosan takarítják az utakat.

Hó borítja Kovászna és Brassó megye útjait is. A brassói regionális út- és hidügyi igazgatóság közölte: több mint 150 munkagépük dolgozik. Brassó, Szeben, Maros, Hargita és Kovászna megyében ezer tonna csúszásgátló anyagot szórta szét az útkarbantartók. Beszterce-Naszód megyében is téliesek az útviszonyok, az Erdélyből Moldvába vezető hágókon 20 centiméteres a hóréteg – írta az Agerpres hírügynökség. Szeben megyében egy országúton akadozott a közlekedés, mi-

Fotó: Ütügyi Igazgatóság

után az erős szél miatt és a hó súlya alatt megrogyott fák az úttestre dőltek. A havazás egyes helyeken a vasúti közlekedésre is kihatott. A vasúttársaság Brassó, Jászvásár és Bukarest regionális igazgatóságainak több vonalán számos vonat vesztegelni kényszerült, míg el nem hártották az akadályt. Maroshévíz és Galócás között is szünetelt a vonatközlekedés.

A meteorológiai szolgálat (ANM) péntekre sűrű havazás és hóvihár miatt harmadfokú riasztást adott ki hét megye hegyvidékeire, míg a többi térségben első- és másodfokú riasztás van érvényben. (MTI)

Vezető politikusaik „luxusutazásai” miatt támadják egymást a kormánypartok

Vezető politikusaik „luxusutazásai” miatt támadják egymást az elnökválasztási kampány utolsó hetében a román kormánypartok: a téma tisztázása érdekében két vizsgálóbizottság megalakításáról döntött szerdán a kétkamarás parlament együttes ülése.

A szociáldemokrata politikusok azt állítják a koalíciós partner Nemzeti Liberális Párt (PNL) éléről tíz éve államfővé választott, mandátuma végéhez közeledő Klaus Iohannisról, hogy turisztikai ügynökségként használta, és indokolatlan költségekbe verte az elnöki hivatalt, amikor olyan egzotikus dél-amerikai és afrikai országokba szervezett – pihenő napokat is magába foglaló – körutakat, amelyekkel Románia nem tart szoros kapcsolatot.

Az Agerpres hírügynökség szerint a képviselőház és szenátus által létrehozott 15 tagú parlamenti vizsgálóbizottság feladata lesz megállapítani az elnöki hivatal kiadásaira vonatkozó dokumentumok titkosításának okait és jogalapját, kideríteni az államfő külföldi és belföldi utazásaihoz használt luxus-magánrepülőgépek bérlésének költségeit, az államfő külföldi szállásköltségeit, valamint külföldi utazásainak számát és az ezek során felmerült kiadásokat.

A bizottságnak ezek mellett feladata megállapítani, hogy mennyibe került a golfpályák építése az államfő rendelkezésére bocsátott két protokollvilágban, és mekkora kiadásokkal járt az Aviatorilor sugárúton lévő – az elnöki mandátum utáni időszakra előkészített – villa felújítása. A vizsgálat kiterjed a Klaus Iohannis siűdüléseivel és nagyszobeni útjaival kapcsolatos kiadásokra is.

Egy másik különbizottságot a PNL kezdeményezésére az „ingatlanmaffia” kivizsgálása érdekében hozott létre a parlament, miután a G4Media hírportál – egy hétfőn közzétett utaslistára hivatkozva – azt állította Marcel Ciolacu szociáldemokrata miniszterelnökről, hogy az ügyfeleit megkárosító Nordis ingatlanfejlesztő költségén vett részt luxusutazásokon, amit a PSD elnöke korábban nyilvánosan tagadott.

A bizottságnak a Nordis-ügyből kiindulva feladata lesz azoknak a törvényszerű módzereknek a feltárása, amelyekkel az ingatlanfejlesztők ugyanazt a lakást két vagy több vevőnek adják el. A parlamenti testület azonosítani készül azokat a mechanizmusokat, amelyekkel az ingatlanfejlesztők „elsikkasztják” vállalko-

zásaik vagyont, majd csődbe juttatják a cégeiket, és a kárt a jóhiszemű vásárlókra hárítják – tudatta az Agerpres.

A bizottság fel szeretné táni azt is, hogy miért nem lépett fel az Országos Fogyasztóvédelmi Hatóság a különböző típusú ingatlanvesztések ellen.

Az elnökválasztás megnyerésére a legtöbb közvélemény-kutató által fő esélyesnek tartott Marcel Ciolacu azzal hárította el a Nordis-botránnal kapcsolatos támadást, hogy az ellenfelei által kifogásolt – a Forma 1-es autóverseny 2022-es monte-carlói futamára, illetve az UEFA Bajnokok Ligájának párizsi döntőjére irányuló, a G4Media szerint a Nordis által fizetett – utazás nem közpénzből történt, ellentétben Iohannis külföldi „vakációival”, illetve Nicolae Ciucă PNL-elnök és államfőjelölt életrajzi könyvének országos reklámkampányával, amire szerinte a PNL több millió euró közpénzt költött.

Bár a két parlamenti vizsgálóbizottsággal a román kormánypartok egymás jelöltjeit próbálják lejáratni, a szószéken elhangzott kölcsönös vádaskodás után mindkét testület létrehozását nagy többséggel – mindössze két ellenszavazattal – megszavazta a parlament, ugyanis mindkét kormánypart azt hangoztatja, hogy nincs takargatnivalója. (MTI)

Megállapodtak az F-35-ös harci repülőgépek beszerzéséről

Megkötötték a kormányközi megállapodást csütörtökön Románia és az Egyesült Államok között az első 32 darab ötödik generációs F-35-ös lopakodó harci repülőgép beszerzéséről, a szerződést román részről Angel Tilvar védelmi miniszter, amerikai részről pedig Kathleen Kavalec bukaresti nagykövet írta alá.

„Románia ma fontos lépést tesz biztonságának megszilárdítása és a nemzetközi partnerségek megerősítése terén” – állapította meg a bukaresti kormánypalotában rendezett eseményen Marcel Ciolacu román miniszterelnök.

Hozzátette: ez a legnagyobb értékű szerződés, amelyet Románia kormánya és védelmi minisztériuma megkötött az 1989-es forradalom óta, a román hadsereg legfontosabb fejlesztési beruházása.

Ciolacu leszögezte: az F-35-ös repülőgépek a repüléstechnika csúcsát képviselik, jelentősen megerősítik Románia védelmi képességét, javítják

a román légierő együttműködési képességeit a NATO-szövetségekkel.

Szerinte ennek a beszerzésnek nemcsak katonai, hanem gazdasági hatása is lesz azért, hogy ösztönzi a román védelmi ipar fejlődését.

Kathleen Kavalec gratulált Romániának, amiért vállalta, hogy a GDP 2,5 százalékanak megfelelő összeget védelmi kiadásokra fordít, és úgy értékelte: Románia vezető szerepet játszik a NATO keleti szárnyán az euroatlanti biztonság előmozdításában.

A bukaresti védelmi minisztérium által 6,5 milliárd dollárra becsült beszerzést a román állami költségvetésből és

az Egyesült Államok kormánya által felajánlott hitelekkel finanszírozzák.

Ezért az összegért Románia 32 darab F-35-ös repülőgépet, a működtetésükhöz szükséges logisztikai csomagot, kiképzési programot és szimulátorokat, valamint levegő-levegő és levegő-föld rakétákat vásárol az amerikai külföldi katonai értékesítési program (FMS) keretében az Egyesült Államoktól.

A bukaresti védelmi minisztérium távlati tervei szerint egy későbbi szakaszban egy harmadik, 16 harci repülőből álló F-35-ös rajjal egészítenék ki a román légierő flottáját. Az első F-35-ös repülőrajt 2030 után tervezik hadrendbe állítani.

Az ötödik generációs harci gépek beszerzéséig a – Portugáliától és Norvégiától használtan vásárolt – negyedik generációs F-16-os harci repülőgépek maradnak szolgálatban. (MTI)

Ország – világ

Letartóztattak tizenegy embert az újvidéki tragédiával összefüggésben

Letartóztattak csütörtökön tizenegy embert az újvidéki vasúti pályaudvaron történt, 15 ember halálát okozó november eleji tragédiával összefüggésben – közölte az újvidéki felsőügyészség. November 1-jén leszakadt a vasútállomás előtetője, és a többtonnás szerkezet ráesett 17 emberre, közülük 15-en életüket veszítették, a két sérült állapota pedig továbbra is súlyos. A felsőügyészség a szükséges dokumentumok összegyűjtése és elemzése, számos meg- és kihallgatás, helyszínelés, valamint a szakértői vélemények tanulmányozása után határozta meg, hogy kiket indokolt letartóztatni. Négyszem embert a közbiztonság elleni súlyos bűncselekménnyel, további hetet pedig az építés szabálytalan és nem megfelelő kivitelezésével gyanúsítanak. Ezekért a bűncselekményekért kettőtől tizenkét évig terjedő börtönbüntetés szabható ki. (MTI)

Tovább folyik a rakétaháború Izrael és a Hezbollah között

Tovább folyt a rakétaháború Izrael és a Hezbollah között csütörtökön is, miközben Amos Hochstein, az amerikai elnök külön megbízottja a Libanon és Izrael közötti tűzszünetről tárgyalt Jeruzsálemben. Egy becsapódó rakéta vagy rakétaszilánk megölt egy 30 éves izraeli férfit a libanoni határ közelében, a Földközi-tenger partján fekvő Naharia nevű város egyik játszótérén. Ő volt a tavaly október 8-án, az Iránból támogatott libanoni síta Hezbollah Izrael ellen indított támadásával kezdődő rakétaháború 48. civil áldozata Izraelben. Aviháj Edri, az izraeli hadsereg (IDF) arab nyelvű szóvivője csütörtök reggel evakuálásra szólította fel három dél-libanoni körzet civil lakóit, mert ott az IDF harcokat indít a Hezbollah ellen. (MTI)

Joe Biden csaknem ötmilliárd dollárnyi ukrán adósságot engedne el

Joe Biden amerikai elnök csaknem ötmilliárd dollárnyi ukrán adósságot engedne el, az erről szóló nyilatkozatot szerdán terjesztette a kongresszus elé – közölte az Egyesült Államok külügyminisztériumának szóvivője sajtótájékoztatón. Matthew Miller elmondta, hogy 4,65 milliárd dollár gazdaságisegély-hitelről van szó, amely fele az idén tavasszal elfogadott, ukrainai segítségnyújtásról szóló törvényben szereplő kölcsönnek. A jogszabály felhatalmazást adott az elnöknek a csaknem 10 milliárd dollárnyi hitel felének elengedésére 2024. november 15-ét követően. Joe Biden a közelmúltban közölte: hivatali idejének hátralévő heteiben gondoskodni fog arról, hogy az Ukrajna számára elkülönített keretből megmaradt 6 milliárd dollárt eljuttassák Kijevnek. (MTI)

Rali az életért

(Folytatás az 1. oldalról)

hátterében számos ok húzódik meg, de a forgalmi állapotokat elnézve világos, hogy a megfelelő oktatás – pontosabban annak hiánya – előkelő helyen áll ebben a rangsorban. Itt oktatás alatt nem azt értjük, hogy a zöldfülű vezetőjelöltet harminc óra alatt megtanítják arra, hogy a jármű kezelőszerveinek megfelelő működtetése révén a sávhatárokon belül tartsa a kocsit az úton, képes legyen vele elindulni, megállni, és tán még kanyarodni is. Hanem arra, ami közvetlenül ezután következik, amikor tintaszagú jogsíval a zsebben, egyedül, oktató nélkül kimegy az útra, és alkalmazkodnia kell a forgalomhoz egy ismeretlen úton, vagy éppen a mostanihoz hasonló időszakban azzal kell szembesülnie, hogy pár kilométer alatt a száraz út latyakos, csúszós túlélőpályává változott. Valószínűleg sokunknak van az ismerősi körében olyan, aki bevallottan retteg a forgalomtól, és számosan vannak olyanok is, akik például éjszaka vagy csúszós úton nem ülnek volán mögé. Tisztelet azoknak, akik a tudásuk határait belátva inkább nem kockáztatják maguk és mások testi épségét, de mind nekik, mind az összes közlekedőtársuknak jól jönne az a tudásanyag, amit a profiktól el lehet lesni. A jármű kezelésének apró titkaitól a forgalmi helyzetekhez való alkalmazkodásig. Sokunknak van olyan közelebbi vagy távolabbi néhai ismerőse vagy rokona, aki még köztünk lehetne, ha a vezetőoktatást annyira komolyan vennék az illetékesek, mint kellene.

Gál Éva: „Az RMDSZ az egyedüli, amely vigyáz az elesettekre, odafigyel a gyengébbekre”

Csak az RMDSZ és Kelemen Hunor beszél a valós problémákról, a polgárok életét érintő konkrét kérdésekről. Szintén csak ők azok, akiknek a józan ész mentén van tervük a fiatalok, a családok, a vállalkozói szféra, az egészségügyi rendszer számára is. Az RMDSZ az egyedüli, amely vigyáz az elesettekre és odafigyel a gyengébbekre – véli Gál Éva, akit a marosvásárhelyi Kövesdombon rengetegen ismernek, hiszen évtizedek óta megpróbálja összefogni a közösséget.

– Ön szerint miért fontos, hogy az erdélyi, a marosvásárhelyi magyarok elmenjenek szavazni november 24-én és december 1-jén?

– Azért, mert a jövőnk múlik rajta. Én már megéltém egy rendszerváltást, láttam, hogyan szorultak háttérbe a magyarok. Ha nem szavazunk, olyanok döntenek helyettünk, akik nem értenek meg minket, vagy nem is akarnak törődni velünk. Az RMDSZ az egyetlen, amely odafigyel a közösségünkre, a gyengébbekre, az idősekre, a fiatalokra. Nekünk ezt kell támogatni.

– Mit gondol, miért olyan fontos az RMDSZ szerepe?

– Az RMDSZ nem csak politikai

párt, hanem egy közösségi erő. A nyáron azt éreztük, hogy Marosvásárhelyen nagyon fontos megvédenünk azt, amit korábban elértünk, ezért nem döntünk hátra. A magyarok bíztak a saját erejükben, és hallatták a hangjukat. Ezt kell megismételni most, hiszen láthatjuk, hogy senki másra nem számíthatunk. Csak az RMDSZ és Kelemen Hunor beszél az emberek gondjairól, a valós problémákról, a túlzott bürokráciáról és mindazokról a hétköznapi nehézségekről, amelyek az állam és a polgár közötti viszonyt jellemzik. Csak az RMDSZ-nek van terve, stratégiája a fiatalok, a családok, a vállalkozók, az egészségügy számára, és csak az RMDSZ vigyáz

az elesettekre és figyel oda a gyengébbekre. A többiek magukat dicsérik és másokat szidnak, de egyikük sem mondta el, hogy konkrétan mi a terve. Kelemen Hunor meghallgatja az embereket, és a gondjaik megoldására tesz konkrét, észszerű javaslatot. Eddig is azt bizonyították, hogy a parlamentben lépésről lépésre haladnak a józan ész mentén, nem hol ide, hol oda szavazgatnak, mint a többiek. Az RMDSZ-nek a szerepe nemcsak az, hogy bejusson a parlamentbe, hanem hogy ott képviselje a józan eszt, amire igencsak nagy szükség van ebben az országban. Ha megismételjük a nyári eredményeket, akkor erős hangjuk lesz a magyaroknak Bukarestben, és ott lehet az RMDSZ a kormányban, és akkor beleszólhatunk sorsunk alakításába.

Ha nem lennének ott, ki képviselné a magyarokat a parlamentben? Ki védené meg a jogainkat, például az anyanyelvhasználatot? Vagy most, amikor már kész tények elé akarnak állítani, és már benyújtották az ország átszervezésére a ja-

vaslatot. Már nem csak ijesztgetnek vele, hanem leporolták Basescu teréről a port, és hiába akadályoztuk meg már egyszer, most megint kezdik. Ha az megvalósul, nem beszélhetünk majd magyarul a hivatalokban, és ki tudja, mi lesz az iskolákkal...

– Ön szerint hogyan segít az RMDSZ az elesetteken?

– Úgy, hogy figyel rájuk. Az időseknek például sokat segített, amikor a nyugdíjasok jogaiért harcolt, vagy a magyar iskolák, a magyar nyelvű oktatás fennmaradásáért tett. Az RMDSZ és Kelemen Hunor komoly, 21. századi megoldásokat javasol az élet számos területén. És mindezt úgy teszik a szakpolitikusaikkal, hogy a közösségre is odafigyelnek, például az egészségügyben az anyanyelvhasználat megvédésével és a családvédelmi hálózat, illetve a járóbetegrendszer fejlesztési terveivel. A családok számára is teljes javaslatcsomagjuk van, amely nekünk, magyaroknak igencsak fontos, mert hátha sikerülne megállítanunk a rohamos demográfiai

fogyást. Nekem sem mindegy, hogy naponta vagy hetente, netán csak évente látom az unokáimat, mert ha a gyermekeink nem találják meg a számításait idehaza, akkor külföldre mennek. Az RMDSZ nem hagyja magukra azokat, akiknek nincs erejük küzdeni. Ezért mondom, hogy mi is legyünk ott értük a választáson!

– Mit üzen a magyar közösségnek Marosvásárhelyen?

– Azt, hogy ne maradjanak otthon! A szavazás nem egy nap, hanem a gyermekeink, unokáink jövője. Ha mi nem megyünk, mások döntenek helyettünk, és az nem lesz jó nekünk. Az RMDSZ az, amely mindig figyelt ránk, és most nekünk is figyelniük kell rá. Egy szavazat, lehet, kicsinek tűnik, de minden szavazat számít. A mi közösségünk ereje a részvételben rejlik.

November 24-én szavazzunk Kelemen Hunorra! Hogy a magyaroknak legyen hangja. December 1-jén szavazzunk az RMDSZ-re! Hogy a magyaroknak legyen ereje.

Cod MFC: 13240004

A magyar közösség is számítson a választásokon. Ne hagyjuk, hogy mások döntsenek rólunk!

COMANDAT DE: UDMR • REALIZAT DE: SC MEDIAPARTIZAN SRL • COD MFC: 13240004

Havazásra, hóviharakra lehet számítani

(Folytatás az 1. oldalról)

A Brassói Regionális Útügyi Igazgatóság a Predeal és Brassó közötti DN1 országúton keletkező forgalmi dugókat a nyergesvontatók műszaki állapotával és a téli gumik hiányával vagy gyenge minőségével magyarázta. Egy nyergesvontató műszaki meghibásodása miatt több kamionból álló sor alakult ki a hágón, majd a kiskocsik száma Brassó megye határáig növelte a sort. Buszteni övezetében egy kamion fennakadt a szalagkorláton, és felborult, a csütörtök délelőtti órákban a helyreállítása nehezítette a forgalmat.

Az ország középső régióiban a szerda esti esőt sűrű havazás váltotta fel, amely közúti fennakadásokat, baleseteket okozott a hegyvidéken november 21-ére virradóra. A Brassói Regionális Útügyi Igazgatóság tájékoztatása szerint az éjszaka folyamán több mint 150 hóeltakarító gépet vetettek be Brassó, Szeben, Maros, Hargita és Kovászna megye országútjain és az autópályákon.

A Maros megyei Salvamont Hegyimentő Szolgálat is arra figyelmeztette a kirándulni vágyókat, hogy Maros megye hegyvidékét egy csapadékban gazdag légköri front szeli át. A látási viszonyok

gyengék lesznek, az előrejelzések szerint a hóréteg a magasabb régiókban meghaladhatja a 30 cm-t is. Amennyire csak lehetséges, kerüljék az elszigetelt, nehezen megközelíthető helyeken való túrázást, különösen a magashegyi vidéket, ahol bárkit meglephet a hóvihár.

A november 20-áról 21-ére virradó éjszaka folyamán körülbelül 1.000 tonna csúszásgátló anyagot

szórtak ki az országutakra és autópályákra, és folytatják a beavatkozást. Több hegyvidéki útszakaszon is gondot okoztak az úttestre dőlt fák, de az útügyi alkalmazottaknak sikerült nagyobb gond nélkül beavatkozniuk.

Az országos útügyi igazgatóság marosvásárhelyi kirendeltsége az éjszaka folyamán 26 hóeltakarító bevetésével 63 tonna sót szórt ki a

Fotó: Útügyi Igazgatóság

DN 13, DN 13A, DN 13C, DN 14, DN 14A, DN 15, DN 15A, DN 15E és DN 16-os országutakon, míg a kora reggeli órákban 28 gép további 202 tonna csúszásgátlót.

Hargita megyében a reggeli órákban is sűrű havazás nehezítette a közlekedést, 2-5 cm-es hóréteget jelentettek, a brassói régió többi megyéjében általában 1-2 cm-es hóréteget mértek.

A reggeli órákban az országutakon téli útviszonyok között lehetett közlekedni, a hóréteg általában 0-3 cm volt, kivéve a Bucsin-tetőt, ahol 5 cm-es volt a hóréteg vastagsága, és hófúvás nehezítette a látási viszonyokat, ezen a szakaszon 238 tonna csúszásgátló sót szórtak ki. A szebeni útügyi igazgatóság jelentése szerint nem voltak fennakadások a közúti forgalomban. Összegezve, a Brassói Regionális Útügyi Igazgatóság november 21-én, csütörtökön hajnali 5 órától délig 150 járművet vetett be, 1.367 tonna csúszásgátló anyagot és 10 tonna kalcium-kloridot használtak fel az öt megye közútjain. Egyébként arról tájékoztattak, hogy a közutak hóeltakarítására felkészültek, az ország középső megyéiben a beavatkozásokra több mint 250 hóékevel rendelkeznek. A sótárolókat feltöltötték, és jelenleg több mint 18 ezer tonna csúszásgátló anyaggal rendelkeznek. Ugyanakkor mindenkit arra figyelmeztetnek, hogy vezessen óvatosan, igazítsa a

sebességet a téli útviszonyokhoz, a járműveket pedig megfelelő gumiabroncsokkal szerelje fel! – tájékoztattott Elekes Róbert, a brassói igazgatóság sajtóképviseelője.

Marosvásárhelyen a lejtős részen mindenhol homokos-sós ládák vannak kihelyezve, és már éjszaka elkezdtek a hóeltakarítást, a reggeli órákig nem jelentettek forgalmi fennakadásokat – mondta megkeresésünkre Borsos Csaba, a marosvásárhelyi önkormányzat sajtóképviseelője.

A marosvásárhelyi tűzoltók csütörtökön a reggeli órákban Segesváron két helyszínen, és Marosvásárhelyen a Fenyő/Bradului utcában egy kidőlt fát távolítottak el. A Maros megyében csütörtökre érvényes jelzésű meteorológiai figyelmeztetés szerint havazás és 50-70 km/h-s szél várható a hegyvidéken, ezért a tűzoltóság arra figyelmezteti a járművezetőket, hogy a téli útviszonyoknak megfelelően, elővigyázatosan vezessenek, és használjanak jó minőségű téli gumiabroncsokat. Azt tanácsolják az embereknek, hogy erős szél esetén maradjanak zárt, védelmet nyújtó helyiségekben, és kerüljék az olyan területeket, ahol fák, hirdetőtáblák vagy villanyoszlopok vannak, amelyek kidőlhetnek – tájékoztattott Călușeri Alexandra sajtószóvivő.

SZÍNES VILÁG

XXI. évf. 47. (937.) szám, 2024. november 22., péntek

Hivatalosan is megnyílt a Máriaffi-kastélyban berendezett interaktív kiállítás

Gombnyomásra kel életre a múlt

Gyerekeknek és felnőtteknek egyaránt egyedi élményt kínál a marosszentgyörgyi Máriaffi-kastélyban csütörtökön hivatalosan is megnyitott, több termet felölelő interaktív kiállítás, hiszen a digitális eszközök nyújtotta lehetőségeket kihasználva, látvány- és hangeffektusok révén, mondhatni egy gombnyomásra elevenedik meg a múlt. A Máriaffi-kastélyt a Marosszentgyörgyi Polgármesteri Hivatal vásárolta meg, majd európai uniós forrásból újjátotta fel. Egy másik európai projekt keretében sikerült az emeleten egy igen kreatív kiállítást kialakítani, amely digitális, innovatív eszközökkel mutatja be többek között a község történetének a mozzanatait, az egykor itt élt nemesi családok életét, mindennapjait. Ugyanakkor az elképzelés az, hogy a kastély és udvara ne egy statikus, múzeumszerű létesítmény legyen, hanem a közösséget szolgálja, és megtöltse élettel.

Menyhárt Borbála

Egy régi álom vált valóra – hangsúlyozta a Máriaffi-kastély felújítása kapcsán Sófalvi Szabolcs, Marosszentgyörgy polgármestere, aki gyerekkori emlékeit idézte fel, azt az időt, amikor a marosszentgyörgyi fiatalok egyik kedvenc helye volt az akkoriban omladozó kastély udvara, és mint mondta, számtalanszor szó esett arról a helybéli gyerekek, fiatalok körében, hogy milyen jó volna látni, hogyan festett egykor, fénykorában a kastély, hogyan éltek a lakói. Ami akkor számukra, marosszentgyörgyi kamaszok számára álom volt, az ma valóra vált.

A községvezető felidézte azt is, hogy már akkor eltökélt szándéka volt az omladozó kastély felújítása, amikor tizenhét évvel ezelőtt először polgármesterré választották, annak ellenére, hogy akkor az ingatlan még nem is volt az önkormányzat tulajdonában.

A marosszentgyörgyi önkormányzatnak 2010-ben sikerült megvásárolnia a kastélyt a Máriaffi családtól, önerőből a tetőzetten végzetek állagmegőrzési munkálatokat, azonban, műemlék épület lévén, a teljes felújítás túl nagy feladatnak bizonyult a község számára, ennek ellenére nem mondták le róla, és egy nyertes uniós pályázatnak köszönhetően sikerült megmenteni az enyészettől, és ismét impozáns várársolni a kastélyt. Sófalvi Szabolcs elmondta, elsőként a házasságkötő termet nyitották meg, ahol már eddig 430 pár mondta ki a boldogító igent. A kastélyban hagyománya van a házasságkötéseknek, ugyanis 1640-ben a mai házasságkötő teremben esküdött örök hűséget egymásnak Toldalagi Mihály és a helybéli Petki Erzsébet, és az esküvőn részt vett Rákóczi György fejedelem is, akinek a jobbkeze volt Toldalagi. A teremben kiállították a fiatal pár gyűrűjének másolatát is, és annak felirata, a „Szívben összekötte élünk”, a mennyezetten olvasható.

A terem berendezése során gondoskodtak arról, hogy különleges hangulatot teremtsenek a házasságkötés végett érkező párok számára, az ifjú párnak egy digitális asztalon ki kell raknia egy kirakóst, majd amikor a korabeli telefonon felhívja őket az esketést végző polgármester, akkor léphetnek be a tükörterembe, ahol a kivetítőn felhangzik a nászinduló.

A leghitelesebb forrás: a Máriaffi család 98 éves felszolgálója

A községvezető köszönetet mondott a különböző területeken dolgozó kiváló szakemberekből álló népes csapatnak, amelynek a segítségével sikerült felújítani, berendezni és visszaadni a közösségnek a kastélyépületet. A kutatómunka során nagy segítségükre volt a Marosszentgyörgyön ma is élő 98 éves Oltean Péter, aki évekig a Máriaffi családnál dolgozott felszolgálóként. Ő mesélte el, hogyan éltek akkoriban a kastélyban, melyik terem mire szolgált, és ennek alapján próbálták visszaadni az eredeti hangulatot multimédiás eszközök bevonásával. Az interaktív kiállítás részeként beülhet a látogató egy kis terembe, kiválasztja a digitális kijelzőn, hogy miről szeretne hallani, és vele szemben, a falra kivetítve megjelenik az idős Péter bácsi, aki a kastélybeli mindennapokról mesél. Többek között a Máriaffi család étkezési szokásairól, a velük megérett tréfás történetekről, de arról is, hogyan küldte vele a gróf lánya a mosdóban titokban megírt szerelmes leveleket egy szegény fiúnak, akibe beleszeretett, de akitől tiltották a szülei. A híres marosszentgyörgyi sós fürdő történetével is megismerkedhetnek a kiállítás látogatói, de a tárlat a második világháború Marosszentgyörgyöt érintő történéseiből is felelevenít pár mozzanatot. Ezeket a történéseket az információ mellett hang- és látványeffektusok próbálják élethűen visszaadni, a turista látja és hallja a mennyezetre kivetített bombázó gépeket.

Fotók: Nagy Tibor

Sófalvi Szabolcs szerint a megújult kastély, valamint a berendezett állandó kiállítás valószínűleg vonzó célpont lesz a turisták számára, hiszen, bár hivatalosan a napokban nyílt meg a tárlat, már idén 2400 látogató volt kíváncsi a felújított Máriaffi-kastélyra.

Összefogással és kitartással az ember nagy dolgokra képes

– Egy régi kastély kelt új életre, amely sokáig állt romos állapotban, de ma ismét a régi pompájában, a közösség szolgálatában áll. Azért is nagy siker ez, mert a Máriaffi-kastély az elsők között van a teljesen felújított kastélyok között Maros megyében, ahol országos viszonylatban a legtöbb kastély és kúria található – szövegezte elismerően a marosszentgyörgyi önkormányzat erőfeszítéseiről Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke, amiért felváltották a Máriaffi-kastély megmentését.

– Mostantól ez a kastély nemcsak a múlt nemes pillanatairól, az itt élő családok mindennapjairól számol be, hanem arról az erőfeszítésről is, amit az itt élők tettek a megmentése érdekében. Arról, hogy összefogással és kitartással az ember milyen nagy dolgokra képes – hangsúlyozta a megyei tanács elnöke.

Kinda István, a kiállítás kurátora, főmúzeológus beszédében rámutatott: Sófalvi Szabolcs polgármesterrel 2020 tavaszán találkozott először. A község vezetője azt kérte tőle, hogy egy olyan kiállítást tervezze-

nek, ami illik Marosszentgyörgyhöz, a kastélyhoz, modern, interaktív és hiteles tartalmat közvetít, ugyanakkor a fiatalok számára is érdekes. Mint mondta, szinte lehetetlen kérés volt, de szimpatikus volt számára, hogy egy olyan önkormányzati vezetővel állt szemben, aki nem kipipálni szerette volna ezt a projektet, hanem a lehető legmagasabb színvonalon megvalósítani. A meglepetés akkor jött, amikor kiderült, hogy nincs egy gyűjtemény, mi több, egyetlen tárgy, fotó sem a leendő múzeumhoz, a kastély eredeti berendezéséből ugyanis szinte semmi nem maradt fenn. Ez szabad kezet adott a szakemberek csapatnak, és elindult egy sokszintű tudományos kutatás, áttanulmányozták a települést és a kastélyt érintő publikációkat, online adatbázisokat; gyűjtöket, helytörténeteket, idős embereket kutattak fel, illetve sokat segített a csapatnak Oltean Péter bácsi, aki szemtanúja volt a kastélyban élő család mindennapjainak.

A főmúzeológus hozzátette: az emeleten elkészült az öt termet magában foglaló interaktív kiállítás, de szeretnék megtölteni tartalommal a földszinti termeket is, ahol településtörténeti és népművészeti kiállítás kap helyet, a Marosszentgyörgyön együtt élő magyar, román és roma etnikumok kulturális örökségét fogják ott bemutatni.

Az emeleti kiállítás az év végéig ingyenesen látogatható, de előzetes bejelentkezés szükséges a 0721-233-751-es telefonszámon.

A természet kalendáriuma (DCXLIV.)

Kiss Székely Zoltán

Ma láttam őt az őszi alkonyatban.

*Mint sápadt nő, kit mélabú apaszt el,
mint szomorú, halk színhatású pasztell,
körültünk az őszi kert olyan volt.
Ott volt a szőke nyár halottas ágya
és bűgött, sirt az ősznek tibiája (...)*

Áprily Lajosnál a ritka titokzatosság borongja körül e Nagyenyedén írt sorokat.

*Mióta vártam és mennyit kerestem:
sűrű hópelyhes, lármás téli esten (...)
napfényes erdőn, ibolyás tavaszban
dacos, dalos kiránduló csapatban (...)
szilenciumkor nagy, komoly szobában,
mikor mindenki leckét mond magában,
míg halk eső az ablaktáblát éri
s a mormolást egyhangúan kíséri (...)*

Novemberi esőben ilyen lehetett a szilencium a vásárhelyi iskolában is. Ilyen volt a várakozás a Bolyai fizikumában egy-egy őszi meccs előtt, amikor, az internátusosok közé vegyülve, jómagam is ott ültem. Annál a bal hátsó ablaknál, ahonnan rálátni az iskolapályára.

November 20-án, két napja emlékeztünk meg **Bolyai Farkas** halálának 168. évfordulójáról. **Tentamen**, azaz szerény kísérlet ez néhány természet-tudós emlékére az idő zúzmárját leolvasztani az emlékezés lehetetével.

*Hideg, sötét éj van: itt ülök szobámban
Kihűlt, fásult szívvel, búsan, egyedül...
Odakint a hűvös, őszi éjszakában
Hervasztó, hideg szél egy dalt hegedül.(...)*

*Virágot dermesztő, novemberi szellő
Ne zúgd e sirmalmas, síró éneket,
Ami régen elmúlt, ami vissza nem jő,
Sirjokból ne ébressz tört reményeket! (...)*

Furcsa vers ez. Még furcsább, hogy ezt a XIX. század költői nyelvén fogant verset, az **Egyedült, Ady Endre** írta.

*(...) Novemberi szellő, jobb lesz, ha kioltod
Az emlékezésnek régi lángjait,
Engedd, hogy feledjek, hiszen az a boldog,
Kinek nincsen semmi, semmi vágya itt!...*

Jómagam nem követem Ady tanácsát. Tovább emlékezem.

Negyvenhárom évvel ezelőtt, 1981. november 21-én halt meg **Sir Hans Adolf Krebs** német fiziológus, biokémikus. 1926–30 között a berlini **Kaiser-Wilhelm-Institut** biológiai részlegén dolgozott, ezután a freiburgi egyetem belgyógyász magántanára lett, de állását 1933-ban zsidó származása miatt elvesztette, s kivándorolt Angliába. Kutatásai főként a sejteken belüli anyagcsere megismerésére irányultak. Legjelentősebb eredménye annak a reakcióláncnak a leírása volt, amely a szénhidrát-, fehérje- és zsíryanagycsere köztes termékeinek általános, végső aerob lebomlását szemléltette. Vizsgálatainak alapjait **Szent-Györgyi Albert** szerves savakra vonatkozó kutatásai képezték, ezért a felfedezett citrátkör, a citromsavciklus elnevezése is **Szent-Györgyi – Krebs körfolyamat** lett. 1953-ban felfedezéséért (**Fritz Albert Lipmann**-nal megosztva) Nobel-díjat kapott.

Majdnem fél ezer évet visszaugorva az időben, álljunk meg Vicenzában! Itt született 1553-ban, s itt adta vissza lelkét 1616-ban, ugyanaznap, november 23-án, **Alpini Prospero** botanikus. Ő hozta be a kávé és a banánt Európába. Mialatt Velence konzuljának orvosa volt Kairóban (1580-83), részletesen tanulmányozta az egyiptomi növényvilágot. Neki sikerült először datolyapálmákat mesterségesen

Mint szomorú, halk színhatású pasztell

megtermékenyíteni. A **Padovai Egyetem** botanikaprofesszoraként számos keleti növényt termesztett az azóta is híres egyetemi botanikus kertben.

Hozzánk közelebb az időben, 1983. november 23-án lépett át az örökléthe **Kováts Ferenc** tüdőgyógyász. Nagyszébenben született 1888-ban. 1910-ben a kolozsvári egyetemen szerzett orvosi oklevelet. Ő is az egyetemmel együtt került Szegedre, ahol 1927-től a tüdőgyümökör kór- és gyógytanának tanára, 1942-től a szegedi tüdőklinika igazgatója. A tbc kór-tanában, a tbc elleni küzdelemben jelentős eredményeket ért el. Ő írta le a paprikafeldolgozó munkások tüdőbetegségét, aminek a foglalkozási ártalmak felismerésében volt nagy jelentősége.

Balogh Ernő, Nagyszalontán 1890-ben született orvos karrierje szintén a Szegedre menekült **Ferenc József Tudományegyetem**en teljesedett ki. Ő 1964. november 24-én fejezte be földi pályáját. Az orvosi diplomát ugyan 1913-ban szerezte Budapesten, de 1925-től a körbonctan tanára volt Szegeden. 1934-től a budapesti kísérleti rákkutató intézet igazgatója, nemzetközileg elismert rákkutató volt.

November 25. Katalin napja. **Szent Katalin** alakját, életét teljesen átszővi a legenda, amelyet verses alakban az **Ersekújvári-kódex**, prózában pedig az **Erdy-kódex** örökítette meg. Élt Alexandriában egy pogány király, **Costus**, akinek nem volt gyermeke. Ezért szüntelen áldozott a bálványisteknek, de hiába. **Alforabius** görög bölcs azt tanácsolta neki, hogy az egy Istennek képét öntesse ki aranyból, és áldozzon előtte. A készülő szoborból csodálatosképpen feszület lett, amit bevitték a pogány templomba, ahol a bálványok mind lehullottak. Costus áldozatot mutatott be a kereszt előtt, s a királyné megfogott, leányt szült, aki a Katalin nevet kapta. Már tizenhárom éves korában kitűnt csodálatos okosságával, amelynek híre messze földre elterjedt – írja **Bálint Sándor** az **Ünnepi kalendáriumban**.

E napon, 1783-ban született Besztercebányán **Zipser Keresztély András** természettudós. 1817-ben jelent meg Sopronban fő műve, mely a magyar ásványföldtan első korszakának egyik fontos írása, Magyarország ásvány-előfordulásait ismertető forrásmunka. A **Magyarhoni Földtani Társulat** megalapításának 1847-es kezdeményezője volt. Ez Magyarország első természettudományi egyesülete, mely azóta is működik.

November 25-én született Lövétén **Andrássy István** is. 1851-től a gyulafehérvári **Bathányi-könyvtár és csillagvizsgáló** vezetője, csillagász kanonok volt. Helyreállította és gyarapította a szabadságharc idején károkat szenvedett csillagvizsgálót.

1986-ban e napon hagyta itt e földi világot a Nagyenyedén született **Sebestyén Olga** limnológus, hidrozoológus. 1915-ben a budapesti **Allami Erzsébet Nőiskolában** polgári

iskolai tanári oklevelet kapott matematika-természettudományok szakon. Hazatért, s 1917–1921 között a nagyenyedi **Tanítóképző Intézetben** volt tanár. (Szerénységére jellemző, hogy Kiss Margit tanítónő dédnagynénem, aki akkor diákja volt, élete végéig levelezett vele.) 1930-ban meghívták a **Tihanyi Biológiai Kutatóintézetbe**. Nyugdíjazásáig, 1971-ig itt dolgozott. Szakterülete az egysejtűek, a protisták, a férgek különböző csoportjai s az édesvízi szivacsok voltak. A tavi élet jelenségeinek világhírű kutatója volt.

November 25-én, 1802-ben alapította gróf **Széchenyi Ferenc** a később róla elnevezett **Országos Széchenyi Könyvtár**at. Akkor az alapító ezt **Bibliotheca Reg-**

nicolarisnak nevezte, vagyis a Szent Korona országaiban (az alapítás pillanatában: Magyarországon, Horvátországban és Erdélyben) lakók nemzeti könyvtárának. Nagyon bölcs elnevezést választott a nagylelkű gróf. Ha a Magyar Királyság nem vált volna az európai nagyhatalmi politika martalékává a XVI. század elején, vagyis, ha **Hunyadi Mátyás** országa önálló tudott volna maradni, akkor a **Bibliotheca Corviniana** lehetett volna a magyar nemzeti könyvtár alapja.

*Mint nálunk az orgonák,
úgy sövényzik itt a kertet
a gonosz hortenziák.
Milyen gazdag és buja
ez a sok hortenzia!
Kéjkük, ahogy elhajolnak,
mint az esti égnek kékje,
bágyadt rózsaszínbe olvad.
Elhajolnak, mert a nyár
virágának vége már;
bár a bokrok, bár a fák
nem törődnek novemberrel,
megtartják a szép ruhát,
és az ég is csupa kék
s mint öröktűz, a nap ég
és a termés csupa tarka
s mindig friss vérrel hasad
a gránátalmáknak ajka.*

Az 1883. november 26-án született **Babits Mihály** már nagybetegen – gégerákban szenvedett – írta e sorokat **A gonosz hortenziákról**, a Maggiore-tó partján, a Villa Leoncavallo szanatóriumában.

*Ki bocsátja meg nekem
ezt a kéket az egen?
és a földön ezt a zöldet?
és e vén nap telhetetlen
lángját, és a sok gyümölcsnek
bujá húsát, jó ízét?
s a szikrázó tó vizét?
a felhőt, mely vertarany?
s a gonosz hortenziáknak
szépségét hogy céltalan?
Hogy adok majd otthon számot
a sok lombjavesztett fának?
Óh pazar, hiú világ!*

*Vezekeljetek helyettem,
hervadó hortenziák!*

Itt, Közép-Európában már jóval hűvösebbek a nappalok is, mint az Alpok déli lábainál. A hőmérő higanyszála alig böki át a 0 °C-ot.

Ha már Celsius-fok, hadd emlékezzünk meg a névadóról is. November 27-én, 1701-ben született Uppsalában **Anders Celsius** svéd természettudós, csillagász. Az uppsalai egyetemen tanult, ahol apja és nagyapja is professzor volt. 1730–44 között az uppsalai egyetem csillagászatprofesszora volt. 1740-ben megépítette az uppsalai obszervatóriumot. Ő is szorgalmazta a Gergely-naptár bevezetését az akkor már pontatlan Julianus-naptár helyett. Foglalkozott a Nap és a Föld távolságának meghatározásával. Feltételezte, hogy a svéd partvidék geológiai süllyedésének oka a jégkorszak idején felhalmozódott jégtakaró lehetett. Kiadott egy csillagászati katalógust, amelyben 300 csillag adatai szerepelnek. 1737-ben tervezte meg a ma is használatos, 100-as beosztású hőmérsékleti skálát.

Es ugyancsak november 27-én, 1982-ben költözött az örök égi obszervatóriumába **ifj. Xántus János**, az erdélyi magyar tudományos élet és szellemiség kimagasló egyénisége, a Természet kalendáriuma sorozatom névadója...

Legyen Áprily Lajos **Dal az iskoláról** című versének utolsó néhány sora tisztelgés az ő emléke előtt is.

*(...) Mennyit kerestem és mióta vártam,
s az őszi alkonyatban megtaláltam...*

Maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2024-ben, 147 évvel Ady Endre születése után

Az őszi alkonyatban megtaláltam...

Épített örökségünk

Ahonnán az udvarhelyszéki székeket kívánták ellenőrizni

Az udvarhelyi vár a középkori város északi felében, a Nagy-Küküllő bal partjának teraszára épült. A Székelytámadt néven is emlegetett erődítmény a helyi névhasználatban és a történetírásban Csonkavárként is ismert. Az 1711-ben megkötött szatmári békét követően falait részben visszabontották, innen ered ez utóbbi megnevezés. A hét szék székelysége, amely nem tűrte el, hogy valamely más hatalom a Székelyföldön várat emeljen, panaszlevéllel fordult II. Ulászló királyhoz a Báthory István által elkövetett ezen jogsértés ügyében. A 15. század végén épített vár képét nem ismerjük. Az újkori vár építése 1562-ben kezdődött, az ugyanabban az évben lezajlott székely felkelést követő megtorló intézkedésként. Az építető, János Zsigmond fejedelem, az új erődítmény és kapitánya segítségével az udvarhelyszéki székeket kívánta ellenőrizni.

Nagy-Bodó Tibor

Emlékeztető

A 15. század végén épített vár képét nem ismerjük, a régészeti feltárások során azonban a Hajdú-bástya északi oldalán egy ívelt falszakaszra figyeltek fel a kutatók, amely a torony testébe van építve.

Értelmezésük alapján ez egy korábbi, valószínűleg a Báthory-féle építkezésekből származó hengeres torony maradványa, amely így a 15. század végi vár egyetlen fizikai nyoma lehetne.

Bizonyára ugyancsak ebből a korból származik a későbbi vár esetében is megőrzött, négyzeteshez közelítő alaprajzi elrendezés.

A befejezetlen vár valószínűleg nem töltött be semmiféle védelmi szerepet az 1493-1561 közötti időszakban.

A 15. század vége fele a területén domonkos kolostor létesült.

A Hajdú-bástya

Ahonnán az udvarhelyszéki székeket kívánták ellenőrizni

Ahogy azt már a felvezetőnkben röviden említettük, az újkori vár építése 1562-ben kezdődött. Az építető, János Zsigmond fejedelem az új erődítmény és kapitánya segítségével az udvarhelyszéki székeket kívánta ellenőrizni.

Hasonló céllal, a háromszéki székeket ellenőrzése végett emeltette ugyanabban az évben a várhegyi várat, amely napjainkban Lécfalva településhez tartozik.

1621-ben a fejedelem Kornis Ferenc udvarhelyszéki főkirálybírónak zálogosította el a várat, aki már előzőleg felvállalta annak renoválását. Már 1620-ban felmérte az erődítményt, állapotának rögzítése és a szükséges munkálatok megjelölése végett.

Evlíja Cselebi is megfordult a vár falai között

II. Rákóczi György 1657-ben Udvarhely várát tartozékaival együtt Kemény Boldizsár özvegyének, Bornemissza Zsuzsannának zálogosította el 5 ezer forintért. 1661. október 14-én érkezett a török sereg a várhoz, melyről Evlíja Cselebi az alábbiakat írja:

„...építője Hel bán Porán – kitálalt, értelmetlen név –, Szulejmán khán idejében Kodsza Bethlen Gábor a székelyektől ezt elfogadván, a százmagyaroknak ajándékozta... Mikor azelőtt az iszlám sereg a Tisza partjához ment, akkor a tatár sereg egész eddig a helyig eljött és mivel sem száznép – szerb – nem sok, sem kevés erről nem tudott, e várnak külvárosi lakóit mind otthon találta, s anélkül, hogy egy lélek is megszabadult volna, valamennyit elfogta...”

Ezután a tatárok a várost felgyújtották. A dokumentumok tanúsága szerint:

„...erre a várból minden ember kiment s a tatárok azokat, kik kezüket ellenük emelték, karddal levagdalták, a megmaradtakat pedig fogságba jutottak. Mikor ezért mi a várhoz érkeztünk, azt elpusztulva találtuk...”

A várat ezután ismét felépítették, és 1663-ban Szentpáli János sze-

minthogy azok pont a védőárok vonalára estek, az árok ásásakor távolíthatták el.

Ugyanezt a helyszínt választották a középkorban egy Árpád-kori királyi kúria, utóbb pedig a domonkos kolostor számára is.

Az egykori erődítményből tehát csak a hozzávetőlegesen négyzet alaprajzú – 105 x 120 méter – védőöv maradt fenn többé-kevésbé, melynek sarkain egy-egy bástya vagy ágyútorony emelkedik.

Falait folyami kőből építették, egyedül a bástyák, illetve tornyok csúcsait hangsúlyozták kvaderekkel.

A falak közvetlen szomszédságába épített házak miatt a vár délkeleti és északnyugati oldala hozzáférhetetlen, az említett házak gazdasági épületei nagyrészt takarják a várfalakat.

P. Kovács Klára közléséből az is kiderül, hogy a vár főbejárata a délnyugati oldalon nyílt, a nyugati bástya (Bánffy-bástya) és a közelében levő, hengeres torony által közrefogott szakaszon.

A keskeny bejáratnál két kapu helyezkedett el, amelyeket egy emelőhídon keresztül lehetett megközelíteni. Az eredeti várkaput utólag felszámolták, a délnyugati várfalszakaszt megbontották, így biztosítva az iskola kényelmes megközelítését.

A vár tornyainak és bástyáinak elnevezése a bejáratról indulva és az óra járásával ellentétes irányba haladva a következő: Fóris, Hajdú, Telegdy és Bánffy.

A vár bástyái

A Fóris-bástya a védőöv déli sarkában helyezkedik el, sokszögű alaprajzon emelkedik, udvar felőli oldala valószínűleg teljesen nyitott volt.

Tulajdonképpen egy ágyútoronyról van szó, amelyet egykor gerendafödémek tagoltak három szintre.

A Fóris-bástya valószínűleg a szomszédos Hajdú-bástya architektúráját ismételte kisebb léptékben. Ez utóbbi is tehát hasonlóképpen egy sokszögű ágyútorony.

A várudvar felőli oldala szintén

nyitott volt, a három szintjét elhatároló gerendafödémek mára elpusztultak. Az alsó szinten a kutatók több mint 4 méter vastag lőrésfolyosót tártak fel, amely egy földdel töltött falsoros, és a külső falon keresztül vezetett a szabadba.

Egy felhívás hűségre inti a székelységet

A háromszög alaprajzú Telegdy-bástya a várfal északi sarkán emelkedik, bástyafülei ívelt kiképzésűek.

A bástya nyugati fülén egykor emléktábla állt, amelyből napjainkra csak három, igen kopott felületű kőlap maradt fenn.

A felirat latin szövegét a korábbi leírások őrizték meg számunkra. Ez egy felhívást tartalmazott, amely átvitt értelemben hűségre intette a székelységet János Zsigmond, Magyarország választott királya iránt:

Magyar, bárki légy, aki választott királyod e címerét látod / Vidultan adj hálát Istennek hazádért! / Miért kalandozol idegen föld határain, / Midőn közötted van az, amit annyi véred omlásával keresel? / Mert, hogy milyen káros idegen fejedelem hatalma, / A téged sújtott csapásokból megtanulhattad. / Hajtsd meg térded Urad előtt, élj sorsod szerencsésével, / Ha felszikkad a vér – ismét száraz lesz a haza földje!

A fent említett szerző munkájából még azt is megtudjuk, hogy eredetileg János Zsigmond kőbe vésett címere állt a feliratos tábla fölött.

Amint azt elnevezése is sugallja, a bástyát Telegdy Mihály kapitánysága idejében emelték, valamikor 1567–1570 között.

Az erődőv nyugati sarkán helyezkedik el, az előbbinél jóval kisebb Bánffy-bástya. Homlokzatain napjainkban nem látható egyetlen

lőrés sem, ami bizonyára egy utólagos átalakításnak, beavatkozásnak tudható be. A bástyát 1566 körül építhették.

Az 1620–1625 között végzett Kornis-féle helyreállítások alkalmával az árkados folyosót részben lezárták, és három újabb szobát alakítottak ki benne.

Orbán Balázs a 19. század közepe táján még reneszánsz építészeti részleteket figyelhetett meg a belső vár északnyugati szárnyában.

Demján László műemlékvédő építész kiegészítése

Elrettentésre, megtorlásra és alázat kényszerítésére épült védvár kalandos múltja visszaköszön mai időkre is. Míg Erdély további három konventje megmaradt, Székelyföld egyetlen kolduló rendi domonkos kolostorát a reformáció beköszöntével átalakították az egyház rendi kapcsolatainak megszűntetése céljából. Erről már a 16. századi emlékirataiban is említést tesz a marosvásárhelyi Nagy Szabó Ferenc.

A lapályra épített erődítés a város fejlődésével teljesen belesimult a városzövetbe, közvetlen a kőfalaira épültek idővel a házak. A belső várudvarba 1891-ben beerőszkolt főreáliskola építése óta komoly és átfogó régészeti és művészettörténeti kutatás nem történt.

Az A kategóriás műemlék részleges helyreállítása 2019-ben egy uniós pályázat megnyerésével indult. A többszöri egyeztetések után elkezdődött gyors tervezési fázist követően kiírt kivitelezési szerződésekkel beindultak a rehabilitációs és feltárási munkálatok. Mivel a pénzügyi határidő betartása érdekében a többfunkciós hasznosításra szánt és kulturális központtá avanzsáló vár kivitelezése nagyobb léptékben haladt, mint a régészeti kutatás, ún. pátthelyzet alakult ki.

Nyakas székely beruházók évszázados sérelmei talán elsimulnak, és megtalálják ugyanazon léptékű munkamenetük szinkronütemét. Ferenc most nagy szükség van, hiszen a felújított sarokbástyára visszakerülhet megújított állapotban a székelységet, János Zsigmond fejedelemet és a hajdani újjáépítő Kornis Ferencet hirdető, mára már elvácsolt négyes kőcimer.

* A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációkért külön köszönet Keresztes Géza műépítész, műemlékvédő szakmérnöknek; az illusztrációkat, a régi és a mai képeket Demján László műemlékvédő építész a saját munkájából és gyűjteményéből juttatta el a szerzőnek.

A Székelytámadt vár

Biztonságot a közutakon!

A Napoca Rally Academy kezdeményezésre közlekedésbiztonságról tartottak előadást a marosvásárhelyi Papiu Ilarian Főgimnáziumban a XI. és XII. osztályos diákok számára. A középiskolásoknak szóló Be cool. Keep it safe! elnevezésű program Bogdan Marișca autóversenyző ötlete, abból a felismerésből született, hogy a fiatalok nem készítik fel kellőképpen arra, hogy hogyan kell friss gépkocsivezetőként viselkedni a közutakon, hogyan előzhető meg a balesetek, s milyen következményei vannak a szabálysértésnek, az alkohol- és drogfogyasztásnak. Az akcióba bekapcsolódott a közúti rendőrség, a bűnmegelőzési és a katasztrófavédelmi felügyelőség, a tanfelügyelőség és a rohammentő szolgálat is. A továbbiakban 8000 Maros megyei fiatal részesül majd közlekedésbiztonsági oktatásban, a programot, amely az egész megyét felöleli majd, az E.ON támogatja.

Mezey Sarolta

Megrázó volt a Bogdan Marișca előadása, amelyben baleseti híradós tudósításokból átvett filmeket játszottak be. Nap mint nap lát ilyent az ember, azonban egy „csokorba” gyűjtve ütősebb volt a hatás. Magyarazattal érthetőbbé váltak a balesetek körülményei, s arra is rávilágítottak, hogyan lett volna elkerülhető egy-egy halálos kimenetelű tragédia. Például, ha lassabban hajtottak volna, vagy ha ütközés esetén az első és hátsó ülésen is be lett volna kapcsolva a biztonsági öv, ha óvatosabban előztek volna, ha a zebrán átmenő gyerekek figyeltek volna, és így tovább. Több balesetet kamerák rögzítettek, látszott, hogy a szabályszegés okozta a tragédiát, amelyekben az áldozatok azonnal, vagy pár percre rá elhunytak. Láthattuk, hallhattuk a balesettel járó csattanásokat, a kétségbeesett segítségkiáltásokat, és végül a halál beálltát sejtető csendet.

Dr. Németh Adrienn rohammentős orvos elmondta, hogy őt először egy Marosvásárhely melletti telepü-

lésre riasztották, ahol a balesetet szenvedett gépkocsi kettévált. A csomagtartó mellett egy 19 éves sérültet találtak, körülötte vérrel, csontokkal és húscsapatokkal. A testből ömlött a vér, nyolc mentős közel másfél órán át próbálta megmenteni a fiú életét, de olyan súlyos sérülései voltak, hogy nem lehetett. A gépkocsi elejét a baleset színhelyétől száz méterre találták meg. A tragédiát a helyszínre érkező édes-apa összetörten vette tudomásul, még egyszer szeretne volna látni a fiát, de csak holtan láthatta. A mentősök elvonultak, s az apa ott maradt a mérhetetlen bánattal.

– Orvosként is nagyon nehéz feldolgozni ezeket a tragédiákat, mindig nagyon meghatódnak. Minden eset után a mentőcsapat megbeszéli a történeteket, elmondja a véleményét, elmondjuk, min mentünk át a mentés közben. Minden nehézség ellenére úgy érzem, hogy a sürgősségi orvoslással sokat segíthetnek másoknak – mondta dr. Németh Adrienn.

Gabi Pâncă, a megyei rendőrség bűnmegelőzési részlegének főfel-

ügyelője elmondta, a kampánnyal nem az a céljuk, hogy elrettentsék a fiatalokat a gépkocsivezetéstől, hanem az, hogy tudatos gépkocsivezetők neveljék őket, hiszen Románia európai viszonylatban élen jár a közúti balesetek számát tekintve. Ezeket és a halálos esetek számát le kell csökkenteni.

A 18–22 év közötti fiatalok az elmúlt évben 170 balesetet okoztak Maros megyében, két személy elhunyt és 36 súlyosan megsérült.

Éppen ezért Maros megyében 33

liceumban tartanak előadásokat, amelyekkel a felelőtlen vezetéssel járó kockázatokra hívják fel a figyelmet.

– A nevelés mindig is prioritás volt számunkra, ezért veszünk részt gyerekeknek és fiataloknak szóló projektekben. Tekintettel arra, hogy a fiatalok által okozott balesetek száma egyre nő, a megelőzésre fektetjük a hangsúlyt, hogy kiküszöböljük a kockázatot vállaló és szabálysértő gépkocsivezetőket – fogalmazott Andrei Ștefănescu, az

E.On Energie Romania vezérigazgató-helyettese, a projekt támogatója.

Călin Handrea, a katasztrófavédelmi felügyelőség főfelügyelője elmondta, hogy felelős gépkocsivezetőket kell nevelni annak érdekében, hogy Románia lekerüljön a közúti elhalálozás feketelistájának az éléről.

Az előadás után az iskola udvarán gyakorlati bemutatóra került sor, ott az ütközés következményeit láthatták a diákok.

Öröm adni a szükségben levőknek

Jó kezekben a vicei szórványkollégium

A nyugati társadalmakban megszokottá vált az önkénteskedés, az adományozás, nemcsak a karácsonyi ünnepek közeledtével, hanem bármikor, ott és oda, ahol erre szükség van. Ezt a mentalitást érezhettük közvetlenül az 1989-es változások után az 1990-es évek elején, amikor nagyon sok jótékonyági szervezet és önkéntes jelent meg a múlt rendszer miatt igencsak elmaradt településeinken. Adunk akkor is, amikor természeti katasztrófa sújt egy övezetet, vagy nagyobb kár ér valakit. Adni jó...

Vajda György

Talán ez a gondolat és példa vezérelte munkatársunkat, Gligor Róbert Lászlót, aki személyes kapcsolata révén látogatott el először 2021-ben egy olyan mezősi szórványmagyar településre, a Beszterce-Naszód megyei Apagyfaluhhoz (Nușeni) tartozó Vicére, ahol 2012-től egy szórványkollégium működik mintegy 25 gyerekkel, akik az óvodától a középiskoláig magyarul szeretnének tanulni, egy olyan környezet-

ben, ahol az utóbbi években igencsak megfogyatkozott a magyarság. A környékbéli falvakból toborzott és néhány moldvai csángó gyerekkel kiegészített diákközösségben – a helybeliek által létrehozott Bástyá Egyesület által működtetett oktatási rendszerben – mindig elkel a segítség. Ezt tapasztalta munkatársunk is első látogatása alkalmából 2021 szeptemberében, amikor magánszemélyként tisztítószereket, tisztálkodási szereket, tanfelszerelést és édességet vásárolt és vitt a gyerekeknek. Látta, hogy a kollégium ud-

Karácsony előtt mindig ajándékokkal lepik meg a gyermekeket

vara üres, így nem sokkal később visszatért, hintát és két focikaput is felállított, labdákat és futballmezeket vitt a gyerekeknek. Ezután barátait, ismerőseit biztatta arra, hogy karácsonyra tartós élelmiszerekkel töltsék fel a kollégium kamráját. Az eredményes akció nyomán még abban az évben sikerült eljuttatni az élelmiszereket a helyszínre, majd 2022 októberében újabb élelmiszerrakománnyal és édességgel érkeztek Vicére. Baráti, támogatói körük egyre bővült. Novemberben már egy disznót is el tudtak szállítani az otthon konyhájára, decemberben pedig újabb szállítmánnyal – élelmiszerekkel, játékokkal, édességgel – indultak útnak. Még sikeresebb, nagyobb összefogással 2023 áprilisában egy kisbusznyi élelmiszert, játékokat, kerékpárt vittek az otthon lakóinak, akik a gyermeknapot már a Nyárádmentén töltötték. Tavaly kezdtek el dolgozni a kollégium lakhatási körülményeinek javításán. A gyűjtések nyomán két nagy földszinti, valamint egy tetőtéri ablakot cseréltek ki termopánra, újraszerelezték az emeleti villanyhálózatot, szeptemberben gázkályhát, mosógépet, televíziót is vittek. A székelyi mezősi gazdáknak köszönhetően a Magyarok kenyere program keretében 8 tonna búzát juttattak a kollégiumnak, amelyből két évre biztosították a konyha kenyérszükségletét, és hat mázsa krumplit is vittek, decemberben pedig élelmiszerekkel megrakott autókkal érkeztek, és egy disznót is ajándékoztak a kollégium konyhájára.

Idén áprilisban ismét disznóval, élelmiszerekkel, édességgel utaztak Vicére, májusban pedig vidámsá-

got is bőven vittek, ekkor holland bohócok szereztek örömet a gyerekeknek.

Idén a lakhatási körülmények javítása volt a fő cél. A támogatóknak köszönhetően augusztusban újra kimeszelték az épület belsejét. Szeptemberben tíz új ruhásszekrényt készítettek a lakószobákba, és sikerült kicseréltetni hat ablakot és egy ajtót új, hőszigetelő nyílászárókra. Legutóbb szeptemberben jártak a kollégiumban. Néhány napja a Székely Gazdaszervezetek Egyesülete által a Magyarok kenyere – 15 millió búzaszem nevű jótékonyági program keretében összegyűjtött terményekből juttattak el a konyhára burgonyát, hagymát.

E civil kezdeményezésbe Gligor Róbert László ismerősi körén kívül nyárádmenti, küllömenti és mezősi lelkesek is bekapcsolód-

tak, akik gyűlekezeteikben is meghirdetik az adományozás lehetőségét. Néhány napja újabb kampányt hirdettek, hogy karácsony előtt tartós élelmiszerekkel, édességgel ajándékozhassák meg a kollégium lakóit.

A szórványkollégium diákjai közül vannak, akik úgy döntenek, hogy csak nyolc osztályt végeznek, ezután hazatérnek, hogy segítsenek szüleiknek a mezőgazdasági munkákban. A kicsik Vicén tanulnak, a felső tagozatos általános iskolások Bethlenben, akik pedig szakiskolába mennének, többnyire Választat vagy Székelyudvarhelyt választják.

– Ennek a kollégiumnak köszönhetően a gyermekek megőrzik anyanyelvüket, kultúránkat. A tudat, hogy ebben neked is van egy kis szereped, megfizethetetlen – összegzett Gligor Róbert László.

KLARA javasasszony 100%-ban megoldja a hozzá forduló problémáját, feloldja a kötést és az átkot, gyógyítja az alkoholizmust, depressziót, impotenciát, epilepsziát, visszahozza a szeretett személyt, pénzügyi sikert és nyereséget hoz a házhoz, szétvált családokat újból összehoz, tarot-kártyából megnézi a múltat, a jelent és a jövőt, bármilyen egyéb problémában is segít.

Köszönetnyilvánítások:

Anica Marosvásárhelyről köszöni Klara asszonynak, hogy ismét együtt lehet férjével egyévnny távollét után; Marian Ákosfalváról hálás, mert fia kigyógyult az alkoholizmusból, a depresszióból, és jó útra tért; Gergely Nyárádszeredából köszöni, hogy Klara asszony segítségével megszabadult a kötéstől, és megismerkedett élete szerelmével; Antonela Ernyéből köszönetet mond, mert megszabadult a családi átoktól, és ismét boldog; Irén férje Vásárhelyen az epilepsziából gyógyult ki; Cristian Dicsőből hálás Klarának, mert újra együtt van a kedvesével.

Tel. 0742-450-214, Klara láttnok. (Fizetett hirdetés: mp.)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ forgalomba írt UTB 445 DT traktor. Tel. 0743-897-562. (24457-1)

ELADÓ kövér disznó. Tel. 0740-124-154. (24493-1)

LAKÁS

LAKÁST, TELKET, GARÁZST vásárolnak hasznélvezeti joggal. Tel. 0752-141-516. (24353-1)

KIADÓ 2 szobás, bebútorozott lakás a Budai negyedben. Tel. 0741-130-472. (24456-1)

ELADÓ Marosvásárhelyen, a Kövesdombon, az 1848 út 31/44. szám alatt, tizedik emeleti tömbházlakás. Érdeklődni a 0365/438-287-es telefonszámon. (24472-1)

ELADÓ közös udvaron 2 szoba-összkomfortos ház. Tel. 0770-654-836. (24484-1)

KIADÓ 2 szoba-összkomfortos lakás magánháznál az Unirii negyedben. Tel. 0742-405-968. (24496-1)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK cserépforgatást, tetőjavítást, kerítés-, kapujavítást, kinti-benti meszelést, glettelést, bármilyen kisebb vagy nagyobb építkezési munkát. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0748-087-920, Szabo Attila. (24382-1)

KÉSZÍTÜNK külső redőnyöket. Tel. 0744-121-714. (24366-1)

TAKARÍTÁST vállalok. Tel. 0743-261-786. (24458-1)

A BUDAI NEGYEDBE, napi 1-2 órára, 87 éves néni mellé gondozónőt keresek. Tel. 0749-154-647. (22470-1)

MEGEMLEKÉZÉS

Nem fogjuk már elgyengült kezéd, nem simogatjuk már kedves arcod.

Nem tekintünk már rád aggódó szemekkel, megpihenni tért megtört, beteg tested.

Egy könnycsepp gördül végig az arcunkon, az azért van, mert szeretünk és hiányzol nagyon.

Fájó szívvel emlékezünk a mezőmadarasi

KATONA POLIXÉNIÁRA

halálának második

évfordulóján, valamint férjére,

KATONA JÓZSEFRE

halálának 22. évfordulóján.

Szerettei. (24446)

Figyelem!

Felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy az időjárás-előrejelzés szerint az elkövetkező napokban fagyra lehet számítani, ami az ivóvízvezetékek elfagyásához vezethet, amennyiben nincsenek kellőképpen védve.

Az elmúlt télen több száz esetben fagytak el és károsodtak a belső vezetékek, dacára annak, hogy a fagy alig néhány napig tartott. A várható kellemetlenségek elkerülése végett az Aquaserv Rt. azt javasolja ügyfeleinek, hogy idejében tegyék meg a szükséges óvintézkedéseket az ivóvízvezetékek megvédése érdekében.

Amennyiben a hőmérséklet -5 Celsius-fok alá süllyed, kérjük, szigeteljék és – amennyiben nem feltétlenül szükséges – NE nyissák fel a vízóraaknát. A téliesített akna megvédi az elfagyástól a vezetékeket és a vízőrát.

Itt találnak további információkat: <https://aquaserv.ro/hu/hasznos-informaciok/keszuljenek-a-teli-idoszakra>

Protejează-ți conductele de apă!
Fii pregătit pentru iarnă!

Óvd a vízvezetéket!
Készülj fel a télre!

AQUASERV

aquaserv.ro

0265 208 801

Csak az hal meg, kit elfelednek, örökké él, akit szeretnek. Sok szeretettel és kegyelettel emlékezünk drága jó szüleinkre, nagyszülőkre, rokonokra, kollégákra, barátokra, szomszédokra, jó ismerősökre: az egyetlen édesanya,

APA ILONA EMMA

szül. Bodó

eltávozta 15. évfordulóján és a drága édesapa,

APA SÁNDOR

halálának 12. évében.

Nyugalmuk legyen békés, emléküik áldott, örök!

Lányaik és hozzátartozóik. (24473-1)

Ha egy könnycsepp gördül végig az arcunkon, az azért van, mert szeretünk, és hiányzol nagyon.

Bennünk él egy arc, egy végtelen szeretet, amit tőlünk soha senki el nem vehet.

Téged elfelejteni soha nem lehet, csak muszáj az életet élni nélkülöd.

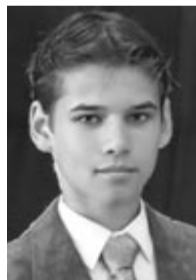
Fájó szívvel emlékezünk a szeretett gyermekekre,

KISS JÓZSEF ATTILÁRA.

Jóságát, szeretetét soha nem feledjük.

Megemlékezik édesanyja, két fiútestvére, a Bodoni család és a Somosdi család.

Nyugodj békében, drága gyermekem! (24495)

MAROS MEGYEI TANÁCS
MŰSZAKI IGAZGATÓSÁG
MEGYEI UTAK SZOLGÁLAT

Közlemény

A MAROS MEGYEI TANÁCS, a „Régi híd lebontása és egy új híd felépítése a DJ107G úton, Fehér megye határa - Cintos között, a 22+265 km-nél, Maros megyében” projekt tulajdonosa értesíti az érdekelt személyeket, hogy a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség besorolási döntésének alapján környezeti hatástanulmány nélkül megvalósítható a „Régi híd lebontása és egy új híd felépítése a DJ107G úton, Fehér megye határa - Cintos között, a 22+265 km-nél, Maros megyében” projekt, amelyet kivitelezésre javasoltak Cintos községben, a 22+265 km-nél, a DJ107G megyei úton, Maros megyében. A besorolási döntéstervezet és megalapozó okai tanulmányozhatók a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség Marosvásárhely, Hídvég utca 10. sz. alatti székhelyén, hétfőn 9-15 óra, keddtől péntekig 9-12 óra között és a <http://apmms.anpm.ro> oldalon. Az érdekeltek a besorolási döntéstervezetre vonatkozó hozzászólásaikat/megjegyzéseiket elküldhetik a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség internetes oldalára, a közlemény közzétételétől számított 10 napon belül.

Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán Tibor
megyemenedzser

FŐJEGYZŐ
Paul Cosma

Szomorú szívvel emlékezünk november 23-ára, amikor egy éve eltávozott szerettei köréből

MIHÁLY SÁNDOR.

Családja iránti hűségét, szeretetét, gondoskodását és jóságát szívünkben őrizzük. Emléke legyen áldott, nyugodalma csendes!
Bánatos szerettei. (24483-1)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, testvér, rokon és jó barát,

PÉTERFFY ISTVÁN

(Doki)

október 22-én, 59 évesen tragikus hirtelenséggel elhunyt.

Temetése 2024. december 12-én 10.30 órakor lesz a budapesti Óbudai temetőben. Emléke legyen áldott!

A gyászoló család. (24439-1)

Szívünk mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett

ö.zv. **MOLNÁR ILONA**

született Bocskai

életének 88. évében csendesen megpihent.

Temetése pénteken, november 22-én 13 órakor lesz a marosvásárhelyi katolikus temetőben, a felső kápolnából.

Emlékét örökre a szívünkben őrizzük.

Gyászoló szerettei. (24492)

Szomorú szívvel búcsúzunk anyatársunktól,

MOLNÁR ILONKÁTÓL.

Emléke legyen áldott és nyugalma csendes!

Ági és Pista. (24492)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett, jó édesanya, nagymama, dédmama,

BONI JULIÁNNA

2024. november 20-án, 100 évesen örökre megpihent.

Drága halottunk temetése 2024. november 23-án 13 órakor lesz római katolikus egyházi szertartás szerint a maroszentgyörgyi katolikus temető ravatalozójából, és a maroszentgyörgyi katolikus sarkertben helyezük örök nyugalomra. A virrasztását a maroszentgyörgyi katolikus ravatalozóban 2024. november 22-én 17 órától tartjuk. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (-)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

Megrendülve értesültünk **FARKAS ZSUZSANNA** hirtelen haláláról. Őszinte részvétét fejezi ki gyászoló szeretteinek a Karácsonyi család. (24484-1)

Mély fájdalommal értesültünk drága szomszédunk, **FARKAS ZSUZSANNA** váratlan haláláról. Őszinte részvétünk a gyászoló családnak. A Bodor Péter sori 24-es tömbházbéli lakótsárok. (24484-1)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBEÉPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (67917-1)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67722-1)

CUKRÁSZDÁBA ELADÓT és **CUKRÁSZTERMELŐBE KARÁCSONYI SZEZONRA SZEMÉLYZETET** keresünk. Tel. 0745-668-883. (68200-1)

NOVEMBER 24-ÉN
SZAVAZZON KELEMEN HUNORRA.

Hogy a magyaroknak legyen hangja!

DECEMBER 1-JÉN
SZAVAZZON AZ RMDSZ-RE.

Hogy a magyaroknak legyen ereje!

Erre figyeljen a szavazáskor!

1. November 24-én bárhol szavazhat az országban!

Ha a lakhelyén tartózkodik, csak a saját szavazókerületében szavazhat.

Egy szavazólapot kap, amin Kelemen Hunor az 5. helyen szerepel. Rá üsse a pecsétet!

2. December 1-jén a lakhelyén a saját szavazókerületében, vagy a megyéjében bárhol szavazhat!

Két szavazólapot kap: egyet a képviselő- és egyet a szenátorjelöltekkel.

Mindkét lapon válassza az RMDSZ jelöltjeit!

3. Mozgásukban korlátozott, ágyhoz kötött vagy kórházban tartózkodó betegek figyelmébe!

Igényeljenek mozgóurnát, így könnyedén leadhatják a szavazatukat.

November 24.

UNIUNEA DEMOCRATĂ
MAGHIARĂ DIN ROMÂNIA
HUNOR KELEMEN

VOTAT

5-ös pozíció

December 1.

UNIUNEA DEMOCRATĂ
MAGHIARĂ
DIN ROMÂNIA

VOTAT

Camera Deputaților

UNIUNEA DEMOCRATĂ
MAGHIARĂ
DIN ROMÂNIA

VOTAT

Senat